

Uit de collectie van Arjan de Haan

“Circus historie”.

Meerschuij pipen komen in veel modellen voor, en zijn buitengewoon vaak figuratief van aard. De meest bekende zijn de paarden en honden, en de zeldzamere modellen zijn veelal naakte vrouwen, koppen van dieren, of bustes van personen. Echter, zo nu en dan kom je een pijp tegen die een extra dimensie toevoegt aan het verhaal achter de pijp.

In dit geval gaat het om een sigaren pijpje (*cheroot holder*) in de vorm van een vliegende-trapeze artiest. Dit pijpje is van franse makelij en dateert uit het derde kwart van de 19^e eeuw. Dit is ook de periode waarin de trapeze in opkomst was in het franse circus. De hier afgebeelde trapeze artiest is Jules Leotard (1839-1870). Hij is de zoon van een gymnastiek instructeur, en hoewel het er uitzag alsof zijn toekomst in de advocatuur lag, begon hij al spoedig met experimenteren aan de trapeze. Kort hierna voegde hij zich bij het “*Cirque Napoleon*”, en in 1859 maakte hij zijn eerste vrije sprong van trapeze naar trapeze. Dit is het begin van de “vliegende trapeze” zoals we die vandaag de dag nog kennen in het hedendaagse circus. Jules Leotard is dan ook bekend als de uitvinder van de “vliegende trapeze”.

Een interessante bijkomstigheid is dat hij tijdens zijn voorstellingen een nauwsluitende pak aanhad die bij het manoeuvreren minder in de weg zat dan de traditionele circus kledij, en zij spieren beter deden uitkomen (de benen bleven onbedekt). Dit kledingstuk veroverde na het circus ook de balletstudio's in Parijs. Vandaag de dag kennen we dit kledingstuk als de “Leotard. De eerste keer dat dit kledingstuk “Leotard” werd genoemd was in een engelse krant in 1886.

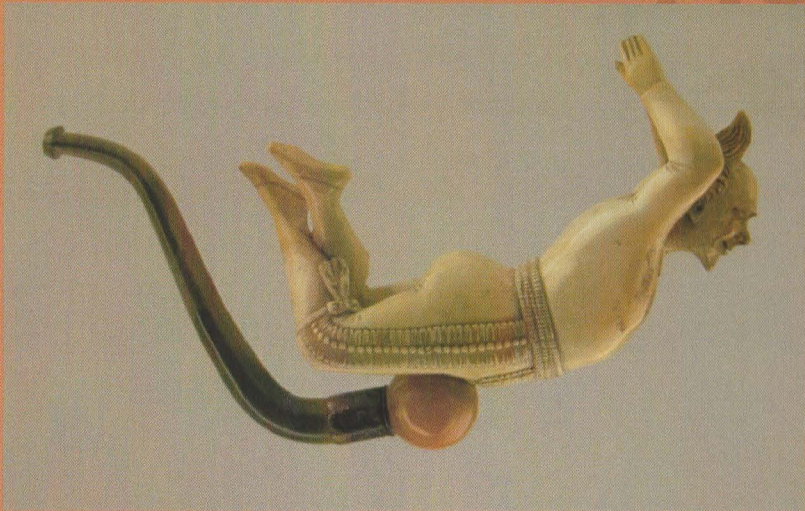
Bij foto's:

Rechts; Jules Leotard poseert met de trapeze in de hand.

Achterzijde kft. Meerschuijpipje. Jules Leotard is afgebeeld midden in de sprong. Het meerschuij gedeelte van dit pijpje is 10 cm

Wilt u ook eens in deze rubriek staan, neem contact op met Arjan de Haan

Jules Leotard.
Frans sigare
pijpe uit het
midden van de
19e eeuw.

Dr. W.G. Grace
Gutta percha
pijp met bruyère
binnen ketel

Paul Kruger
Gutta percha
pijp met bruyère
ketel.